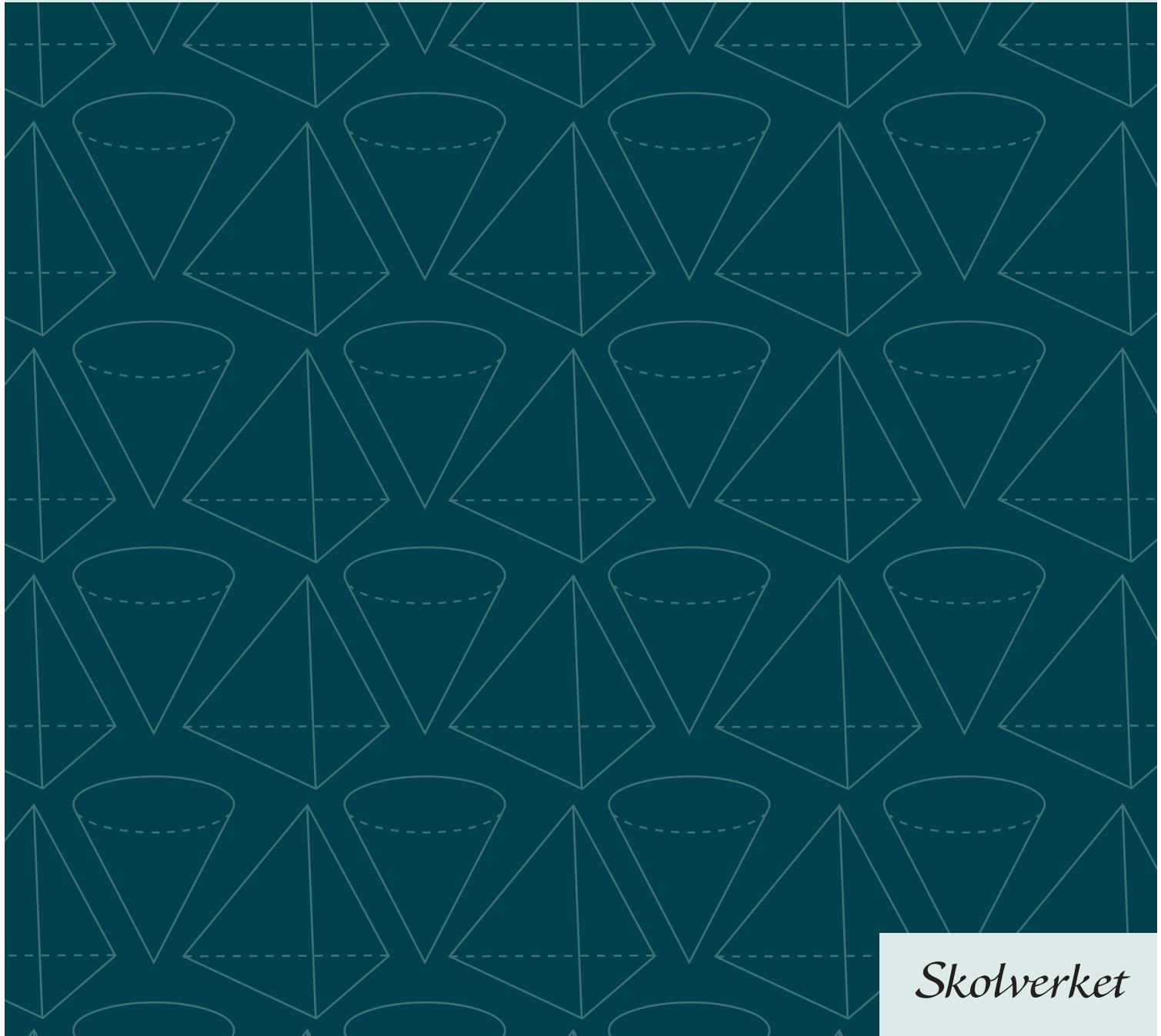

Termer för matematikundervisning

SVENSKA – GREKISKA

Materialet är framtaget i samarbete mellan Skolverket och Nationellt Centrum för Matematikutbildning, NCM.
Pantelia Emmanouil och Antelina Sema har varit involverade i översättningen.
Grafisk form: Typoform.
Skolverket 2024.

Innehåll

Aritmetik

Tal och talsorter	4
Aritmetik	5
Addition och subtraktion	6
Multiplikation	7
Division	8
Bråk	9
Procent	10
Pengar	11

Algebra

Algebra	12
Koordinatsystem och funktioner	13

Statistik

Statistik	14
Diagram	15

Sannolikhet

Sannolikhet	16
Kombinatorik	17

Geometri

Skala och avbildning	18
Mätning	19
Tid	20
Geometri	21
Geometri: polygoner	22
Geometri: vinklar & trianglar	23
Geometri: cirklar	24
Geometri: kroppar	25

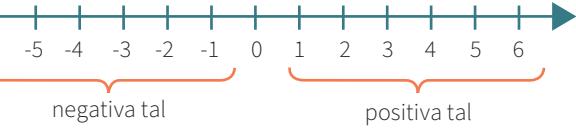
Problemlösning

Problemlösning	26
----------------------	----

Matematiska verktyg

Matematiska redskap	27
Programmering	28

Termer för matematikundervisning

Tal och talsorter		
tal	αριθμός, αριθμοί	
nummer	νούμερο, αριθμός, νούμερα, αριθμοί	t.ex. könnummer, telefonnummer
ordningstal	τακτικός αριθμός	första, andra, tredje ...
siffra	ψηφίο, νούμερο, αριθμός	en symbol som används för att representera tal 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
romerska siffror	ρωμαϊκοί αριθμοί λατινικοί αριθμοί	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, L, C, D, M
naturliga tal	φυσικοί αριθμοί	(0), 1, 2, 3, 4 ...
rationella tal	ρητοί αριθμοί	alla tal som kan skrivas i bråkform
reella tal	πραγματικοί αριθμοί	alla tal på den kontinuerliga tallinjen, inklusive irrationella tal som π och $\sqrt{2}$
hela tal, heltal	ακέραιοι αριθμοί	1, 2, 3, 4 ...
positiva tal	θετικοί αριθμοί	
negativa tal	αρνητικοί αριθμοί	
tal i bråkform	αριθμός σε κλασματική μορφή, κλάσματα	t.ex. $\frac{1}{2}$ och $\frac{7}{12}$
positionssystemet	θεσιακό σύστημα, σύστημα αξίας θέσης ψηφίου	en siffras platsvärde är det värde den får av sin position, t.ex. ental eller tiotal
platsvärde	αξία θέσης (ψηφίου)	
ental	μονάδες	385
tiotal	δεκάδες	385
hundratals	εκατοντάδες	385
tusental	χιλιάδες	2 385
decimatalt	δεκαδικοί αριθμοί	t.ex. 0,5 och 56,83
decimalkomma	υποδιαστολή	decimaler avskiljs med ett kommatecken: 56, 83
tiondelar	δέκατα	56, 83
hundradeler	εκατοστά	56, 83
jämna tal	ζυγοί αριθμοί, άρτιοι αριθμοί	2, 4, 6, 8 ...
udda tal	μονοί αριθμοί, περιττοί αριθμοί	1, 3, 5, 7 ...
primtal	πρώτοι αριθμοί	tal som är delbara endast med sig själva och 1
tiokamrater	ζευγαράκια του δέκα	1 + 9; 2 + 8; 3 + 7; 4 + 6; 5 + 5
ett godtyckligt tal	ένας τυχαίος αριθμός	ett godtyckligt tal är ett tal vilket som helst
kvadratrot	τετραγωνική ρίζα	$\sqrt{4} = 2$ eftersom $2 \cdot 2 = 4$

Termer för matematikundervisning

Aritmetik		
aritmetik	αριθμητική	räkning med tal och de fyra räknesätten
räkna ut	λογάριασε	finna en lösning
uppräkning	απαρίθμηση, καταμέτρηση	en, två, tre ...
nedräkning	αντίστροφη μέτρηση	tio, nio, åtta, sju, sex, fem, fyra, tre, två, ett
beräkna	υπολογίζω	få fram ett numeriskt svar
uppställning	αλγόριθμος	använda en given algoritm för beräkning
antal	ποσότητα, σύνολο	hur många
stycken	κομμάτια, τεμάχια	t.ex. hur många bollar? Svar: 5 stycken
andel	μέρος του, κλάσμα του	hur stor del av helheten
helhet	ολόκληρο, σύνολο	helhet delar
delar	κομμάτια, μέρη	
avrundning	στρογγυλοποίηση	att ange ett tal med mindre noggrannhet
avrunda uppåt	στρογγυλοποίηση προς τα πάνω	tal som slutar på 5, 6, 7, 8 eller 9 avrundas uppåt
avrunda neråt	στρογγυλοποίηση προς τα κάτω	tal som slutar på 1, 2, 3 eller 4 avrundas nedåt
ungefär	περίπου	t.ex. talet π är ungefär 3, 14
ungefär lika med	περίπου ίσον με	$\pi \approx 3,14$
rimlig	πιθανό	när något är troligt
uppskattnings	εκτίμηση	en kvalificerad gissning
överslagsräkning	εκτίμηση κατά προσέγγιση	en beräkning som ger ett ungefärligt svar
likhet	ισότητα	t.ex. $10 = 5 + 5$ och $2 + 3 = 3 + 2$
likhetstecken	σύμβολο ίσου, ίσον (σύμβολο)	=
större än	μεγαλύτερο από	$80 > 75$
mindre än	μικρότερο από	$75 < 80$
inte lika med	δεν είναι ίσο με	\neq
prioriteringsregler	προτεραιότητα πράξεων	anger i vilken ordning operationer utförs
parentes	παρένθεση	$(24 + 3) \cdot 12$
klammer	αγκύλες	{...}
kommutativa lagen	αντιμεταθετική ιδιότητα	t.ex. $2 + 3 = 3 + 2$ och $2 \cdot 3 = 3 \cdot 2$
distributiva lagen	επιμεριστική ιδιότηta	t.ex. $4(10 + 9) = 4 \cdot 10 + 4 \cdot 9$

Termer för matematikundervisning

Addition och subtraktion		
addition	πρόσθεση	<p>plustecken</p> $5 + 3 = 8$ <p>term summa</p>
term	όρος, προσθετέοι	
summa	άθροισμα	
plustecken	σύμβολο πρόσθεσης	
addera	προσθέτω	addera 5 och 3
plus	συν (σύμβολο)	5 plus 3
lägga till, lägga ihop	προσθέτω, ενώνω	
sammanlagt	άθροισμα	när alla termer har adderats
tillsammans	όλα μαζί, συνολικά	
båda	μαζί, και τα δύο	två stycken
ytterligare	επιπρόσθετος	lägga till mer
öka	αυξάνω	göra större, göra så att det blir fler
subtraktion	αφαίρεση	<p>minustecken</p> $8 - 3 = 5$ <p>term summa</p>
term	όρος (μειωτέος, αφαιρετέος)	
differens, skillnad	διαφορά	
minustecken	σύμβολο αφαίρεσης, μείον (σύμβολο)	
subtrahera	αφαιρώ	8 subtraherat med 3 är 5 subtrahera 3 från 8 så får du 5
minus	μείον	8 minus 3 är like med 5
jämför	συγκρίνω	jämför 8 och 3, skillnaden är 5
ta bort, dra ifrån	αφαιρώ	ta bort 3 från 8 så får du 5 kvar
minska	μειώνω	göra mindre, göra så att det blir färre
fattas, saknas	λείπει, υπολείπεται	
växla	μετατρέπω, αλλάζω	växling av talsorter vid beräkning, t.ex. växla tiotal till ental, eller ental till tiondelar
uppställning i en algoritm	διάταξη σε έναν αλγόριθμο	<p>minnessiffra</p> $\begin{array}{r} 1 \\ 257 \\ + 328 \\ \hline 585 \end{array}$
minnessiffra	αριθμός kρατούμενο	

Termer för matematikundervisning

Multiplikation

multiplikation	πολλαπλασιασμός	$5 \cdot 3 = 15$
faktor	παράγοντας	
produkt	γινόμενο	
gångertecken	σύμβολο φορές, επί	• eller * eller ×
multiplikator	πολλαπλασιαστέος	$5 \cdot 3 \text{ cm} = 15$ 5 är multiplikator
multiplikand	πολλαπλασιαστής	$5 \cdot 3 \text{ cm} = 15$ 3 cm är multiplikand
multiplicera	πολλαπλασιάζω	5 multiplicerat med 3 är lika med 15
gånger	φορές, επί	5 gånger 3 är lika med 15
dubblera	διπλασιάζω	multiplicera med 2
trefaldiga	τριπλασιάζω	multiplicera med 3
multipel	πολλαπλάσιο	15 är en multipel av 3 och 15 är en multipel av 5
multiplikationstabell	πίνακας προπαίδειας	multiplar av ett visst tal
upprepad addition	επαναλαμβανόμενη πρόσθεση	$5 \cdot 3 = 5 + 5 + 5$
uppställning i en algoritm	διάταξη σε έναν αλγόριθμο	$\begin{array}{r} 13 \\ \cdot 82 \\ \hline 104 \end{array}$
minnessiffra	αριθμός κρατούμενο	

Termer för matematikundervisning

Division		
division	διαίρεση	
täljare, dividend	αριθμητής, διαιρετέος	$\frac{18}{2} = 9$ $\frac{\text{täljare}}{\text{nämnare}} = \text{kvot}$
nämnare, divisor	παρονομαστής, διαιρετής	$18/2 = 9$
kvot	πηλίκο	
divisionstecken	σύμβολο διαίρεσης, διά (σύμβολο)	— eller / eller \div eller :
kvot	αναλογία, λόγος	kvoten anger det proportionella förhållandet mellan täljare och nämnare (kallas även ratio)
dela med	διαιρώ με, μοιράζω με, δια	18 delat med 2 är lika med 9
dela i	διαιρώ σε	18 delat i 2 är lika med 9
delningsdivision, dela lika	διαίρεση μερισμού, τμήμα διαίρεσης	18 delat i 2 lika delar 18 genom 2 är lika med 9
innehållsdivision	χωράει (πόσες φορές χωράει)	hur många gånger går 2 i 18?
rest	υπόλοιπο	$23/2 = 11$ rest 1
delbar	διαιρείται με, δεν διαιρείται με	18 är delbart med 2, 3 och 9 23 är inte delbart med 2
största gemensamma delare (SGM)	μέγιστος κοινός διαιραίτης (ΜΚΔ)	9 är största gemensamma delare till 18 och 27, kallas även största gemensamma faktor
faktorisera	παραγοντοποιώ	dela upp i faktorer: $18 = 2 \cdot 9$
primtals- uppdelning	ανάλυση αριθμού σε χινόμενο πρώτων παραγόντων, παραγοντοποίηση	dela upp i primtalsfaktorer: $18 = 2 \cdot 3 \cdot 3$
kort division	σύντομη διαίρεση	$\begin{array}{r} 1 \\ \cancel{X}8 \\ \hline 2 \end{array} = 39$
liggande stolen	μακρά διαίρεση, κάθετη διαίρεση	$\begin{array}{r} 5\ 3,5 \\ 8\ 5\ 6,0\ \underline{1\ 6} \\ -8\ 0 \\ \hline 5\ 6 \\ -4\ 8 \\ \hline 8\ 0 \\ -8\ 0 \\ \hline 0 \end{array}$

Termer för matematikundervisning

Bråk		
bråk	κλάσμα	
täljare	αριθμητής	bråkstreck $\frac{4}{5}$ täljare nämndare
nämndare	παρονομαστής	
bråkstreck	κλασματική γραμμή	
del av helhet	μέρος του συνόλου, μέρος όλου	en del av cirkeln är färglagd:
del av antal	υποσύνολο	4 är en tredjedel av 12
kvot	αναλογία	kvoten anger det proportionella förhållandet mellan täljare och nämnare (kallas även ratio)
stambråk	κλασματική μονάδα	bråk med 1 i täljaren, t.ex. $\frac{1}{4}, \frac{1}{8}, \frac{1}{2}$
hel	ολόκληρο, óλο	$1 = \frac{1}{1}$
halv	μισό	$\frac{1}{2}$
tredjedeler	τρίτα	$\frac{1}{3}, \frac{2}{3}, \frac{3}{3}$
fjärdedeler	τέταρτα	$\frac{1}{4}, \frac{2}{4}, \frac{3}{4}, \frac{4}{4}$
kvart = fjärdedel	τέταρτο = ένα τέταρτο	$\frac{1}{4}$
två åttodelar	δύο ογδοα	$\frac{2}{8}$
likvärdiga bråk	ισοδύναμα κλάσματα	bråk som uttrycker samma kvot: $\frac{2}{4} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$
liknämninga bråk	ομώνυμα κλάσματα (κλάσματα με τον ίδιο παρονομαστή)	bråk med samma nämnare: $\frac{2}{8}, \frac{4}{8}, \frac{7}{8}$
minsta gemensamma nämnare (MGN)	ελάχιστο κοινό πολλαπλάσιο (ΕΚΠ)	$\frac{5}{2} + \frac{1}{3}$ minsta gemensamma nämnaren är 6
blandad form	μεικτό κλάσμα, μεικτός αριθμός	heltalsdelen skrivs separat: $\frac{12}{7} = 1\frac{5}{7}$
förlänga	απλοποιώ διαιρόντας με (κάποιον αριθμό)	dividera täljare och nämnare med samma tal $\frac{15}{18} = \frac{15/3}{18/3} = \frac{5}{6}$
förenkla	απλοποίηση (δεν απλοποιείται άλλο/ ανάγωγο κλάσμα)	förförkta bråket så mycket som möjligt
multiplikativ invers, invertera	αντίστροφα κλάσμata, αντιστρέφω	$\frac{5}{2}$ är invers till $\frac{2}{5}$ när vi inverterar $\frac{1}{2}$ får vi $\frac{2}{1}$

Termer för matematikundervisning

Procent		
procent = hundradel	ποσοστό (τοις εκατό)	per hundra, hundradelar, %
en hundradel	ένα εκατοστό	$\frac{1}{100} = 0,01$
decimalform och procentform	δεκαδική μορφή, ποσοστιαία μορφή	0,3 = 30 % 0,75 = 75 %
promille	χιλιοστό, τοις χιλίοις	per tusen, tusendelar, ‰
ppm (parts per million)	εκατομμύριοστό, επί ^{τοις δεκάκοις χιλίοις} (μύριοις)	miljondelar: 0,000001
procentsats	ποσοστό	
procentenhet	ποσοστιαία μονάδα, εκατοστιαία μονάδα	
procentuell förändring	ποσοστιαία (εκατοστιαία) μεταβολή	exempel: om priser ökar från 500 till 600 kronor sker en procentuell förändring med 20 %: $\frac{\text{delen}}{\text{det hela}} = \frac{100}{500} = 0,20 = 20\%$
förändringsfaktor	παράγοντας μεταβολής	ökning med 20 % ger förändringsfaktor 1,20 minskning med 20 % ger förändringsfaktor 0,80 gammalt värde · förändringsfaktor = nytt värde
ökning	αύξηση	en ökning är när det blir mer
minskning	μείωση	en minskning är när det blir mindre
andel	μερίδιο, ποσοστό	
hälften av det hela	το μισό του συνόλου, ήμισυ	exempel: hälften av 100 är 50 beräknas med multiplikation: $\frac{1}{2} \cdot 100 = 50$
procentuell fördelning	ποσοστιαία κατανομή	hur helheten är distribuerad, summeras alltid till 100 %
bruttopris	ακαθάριστη τιμή	pris utan avdrag
nettoperis	καθαρή τιμή	pris efter avdrag
ränta	τόκος, κέρδος	pengar som betalas till den som lånar ut pengar, räknas oftast i procent
räntesats	επιτόκιο	räntesatsen uttrycker storleken på räntan, anges oftast i procent

Termer för matematikundervisning

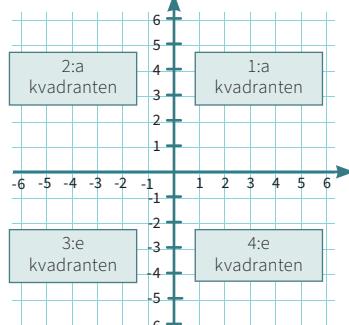
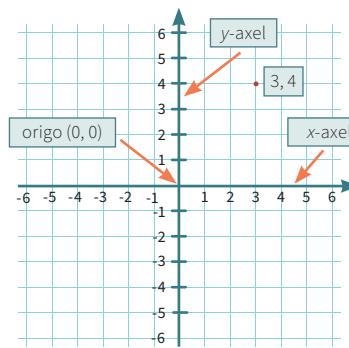
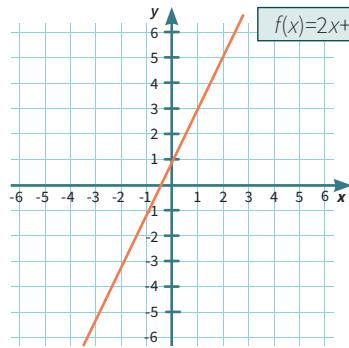
Pengar		
pengar	χρήματα	
enkrona	μια κορώνα (νόμισμα)	
tjuga	είκοσι κόρωνες (χαρτονόμισμα)	
sedel	χαρτονόμισμα	
mynt	κέρμα	
växel	ρέστα	
kontant	μετρητά, ρευστό	
betaла	πληρώνω	
bankkort, kreditkort	τραπεζική χρεωστική κάρτα, πιστωτική κάρτα	
bankkonto	τραπεζικός λογαριασμός	
debitera	χρεώνω	
avgift	προμήθεια, τέλος	
låna	δανείζομαι	
skuld	χρέος	
spara	αποταμιεύω, βάζω στην άκρη	
handla	ψωνίζω, αγοράζω	
köpa	αγοράζω	
sälja	πουλάω, πωλώ	
belopp	ποσό	
kvitto	απόδειξη	
få tillbaka	παίρνω πίσω, παίρνω ρέστα	
pris	τιμή	
rea, realisation	σε έκπτωση	
rabatt	έκπτωση	
extrapris	ειδική προσφορά	
cirkapris	συνιστώμενη (προτεινόμενη) τιμή	
billig	φτηνό, φτηνότερο, φτηνότατο	billig, billigare, billigast
dyr	ακριβό, ακριβότερο, ακριβότατο	dyr, dyrare, dyrast
avrundning	στρογγυλοποίηση	
överslagsräkning	κατά προσέγγιση εκτίμηση	
öre, öresutjämning	έρε, στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη κορώνα	

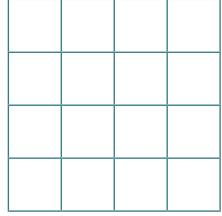
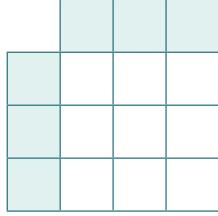
Termer för matematikundervisning

Algebra		
obekant/okänt tal	άγνωστος αριθμός	ett tal vars värde inte är känt
godtyckligt tal	τυχαίος αριθμός	ett tal vilket som helst
variabel	μεταβλητή	ett tal vars värde kan variera
konstant	σταθερά	ett (ibland okänt) tal som inte varierar
parameter	παράμετρος	en variabel som betraktas som konstant just nu
uttryck	παράσταση, έκφραση	
numeriskt uttryck	αριθμητική παράσταση	t.ex. $5 + 3$
variabeluttryck, algebraiskt uttryck	μεταβλητή έκφραση	t.ex. $5x + 3$ och $a^2 + b^2$
polynom	πολυωνύμος	t.ex. $x^2 + 3x + 7$ och $5x^3 + 3x^2 + 7x - 1$
formel	φόρμουλα, τύπος	en likhet som beskriver ett samband, t.ex. formeln för rektangelns area: $A = b \cdot h$
ekvation	εξίσωση	en likhet som kan innehålla en eller flera obekanta tal: $5x + 3 = 23$ och $a^2 + b^2 = 25$
vänsterled (VL), högerled (HL)	αριστερή πλευρά (ΑΠ), δεξιά πλευρά (ΔΠ)	uttrycken på ömse sidor om likhetstecknet
lösning, rot	λύση, ρίζα	det tal som gör ekvationen till ett sant påstående: $5x + 3 = 23$ ekvationens lösning är $x = 4$
kvadreringsregeln	ταυτότητα: τετράγωνο αθροίσματος, τετράγωνος διωνυμικός τύπος	$(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$
konjugatregeln	διαφορά τετραγώνων	$a^2 - b^2 = (a + b)(a - b)$
räta linjens ekvation	γραμμική εξίσωση	en ekvation med två variabler vars lösningar ligger på en rät linje i ett koordinatsystem k-form: $y = kx + m$ standardform: $ax + by = c$ allmän form: $ax + by + c = 0$
mönster	πρότυπα, μοτίβα	
talföljd	ακολουθία αριθμών, αριθμητικό μοτίβο	t.ex. 2, 4, 6 ... eller 1, 4, 9, 16 ...
upprepande mönster	επαναλαμβανόμενο μοτίβο	t.ex. 1, 2, 3, 1, 2, 3 ... eller a, b, c, b, a, b, c, b ...
växande mönster	μοτίβο ανάπτυξης	t.ex. 8, 13, 18, 23 ... är ett växande mönster som kan beskrivas av uttrycket $5n + 3$
figurnummer (n)	σύμβολο γενικού όρου μιας ακολουθίας (n)	bokstaven n används ofta för att beteckna figurnumret i ett mönsteruttryck, n är valt för att figurnumret alltid är ett naturligt tal

Termer för matematikundervisning

Koordinatsystem och funktioner		
koordinatsystem	σύστημα συντεταγμένων	
kvadranter	τεταρτημόρια	
x-axel	άξονας- x	
y-axel	άξονας- y	
origo, nollpunkt	αρχή των αξόνων, σημείο μηδέν	
koordinater, talpar	συντεταγμένες	en punkt i koordinatsystemet anges som ett talpar: (x -värdet, y -värdet)
funktion	συνάρτηση	en funktion beskriver ett samband
rätlinjig funktion	γραμμική συνάρτηση	t.ex. $f(x) = 2x + 1$, skrivs även: $y = 2x + 1$
funktionens graf	γραφική παράσταση	
rät linje	ευθεία γραμμή	
skärningspunkt med y-axeln	σημείο τομής με τον άξονα y	
lutning	κλίση	linjens lutning i relation till x -axeln
riktningskoefficient, lutningskoefficient	συντελεστής κατεύθυνσης, συντελεστής κλίσης	anger linjens lutning, i linjen $y = kx + m$ är k riktningsskoefficienten
proportionalitet	αναλογικότητα	en funktion vars graf är en rät linje som går genom origo, t.ex. $f(x) = 3x$

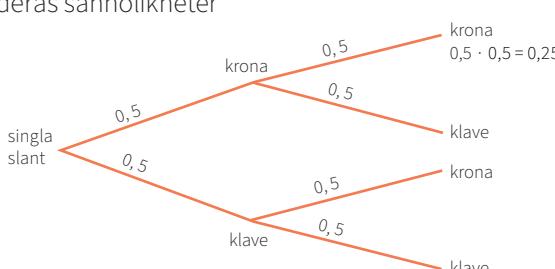
Termer för matematikundervisning

Statistik		
statistik	στατιστική	samla in, bearbeta, beskriva och dra slutsatser av data
diagram	διάγραμμα	grafisk illustration av ett datamaterial, t.ex. cirkeldiagram, stapeldiagram, linjediagram
lägesmått	μέτρο μονάδα	centralmått, ett genomsnittligt värde
typvärde	επικρατούσα τιμή	det värde som förekommer flest gånger
median	διάμεσος	det mittersta värdet, t.ex. 1, 2, 2, 4, 6, 9, 11 om två värden finns i mitten är medianen det som ligger mitt emellan dessa två
medelvärde, medeltal, genomsnitt	μέση τιμή, μέσος όρος	summan av alla värden antal värden $\frac{1+2+2+4+6+9+11}{7} = \frac{35}{7} = 5$
spridning	διασπορά	variation i datamaterialet
spridningsmått	διακύμαση, μέτρηση διασποράς	t.ex. variationsbredd, standardavvikelse
variationsbredd	εύρος	differensen mellan det största och det minsta värdet i ett datamaterial
kvartiler	τεταρτημόριο	nedre kvartilen är medelvärdet för undre halvan av datamaterialet, övre kvartilen är medelvärdet för den övre halvan av datamaterialet
rutnät	πλέγμα	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> rutnät tabell </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> ← rader ← ← ↑ kolumner ↑ </div> </div>
tabell	πίνακας	
rad	γραμμή	
kolumn	στήλη	
skalar	κλίμακες μέτρησης	
nominalskala	ονομαστική	kvalitativa värden, t.ex. färger
ordinalskala	διατακτική κλίμaka μέτρησης	värden med en inbördes ordning, t.ex. A-B-C... eller bra-bättre-bäst eller rangordna från 1 till 10
intervallskala	αριθμητική ή ισοδιαστημική κλίμaka	en intervallskala är en numerisk ordinalskala, t.ex. temperatur, där det är lika långt mellan varje skalstreck
kvotskala	αναλογική κλίμaka μέτρησης	en kvotskala är en intervallskala med en absolut nollpunkt och inga negativa värden, t.ex. längd, vikt, frekvens

Termer för matematikundervisning

Diagram					
cirkeldiagram	διάγραμμα πίτας, τομεόγραμμα				
sektor	τομέας, μέρος				
andel	μέρος του, κλάσμα του				
procent	τοις εκατό, ποσοστό				
linjediagram	γραμμικό διάγραμμα				
x-axel, y-axel	άξονας-x, άξονας-y				
kontinuerlig variabel	συνεχή δεδομένα				
förändring	μεταβολή				
utveckling	ανάπτυξη, εξέλιξη				
stapeldiagram	ραβδόγραμμα				
frekvens	συχνότητα				
kvalitativ variabel	ποιοτική μεταβλητή				
x-axel, y-axel	άξονας-x, άξονας-y				
stolpdiagram	διάγραμμα στηλών (ράβδων)				
numerisk variabel	αριθμητική μεταβλητή				
x-axel, y-axel	άξονας-x, άξονας-y				
histogram	ιστόγραμμα				
intervall	διάστημα				
x-axel, y-axel	άξονας-x, άξονας-y				
lådadiagram	διαγράμματα με κουτιά, θηκόγραμμα				
median	διάμεσος, μέση τιμή				
kvartiler	τεταρτημόρια				
variationsbredd	εύρος, κύμανση				
stam-blad-diagram	διάγραμμα στελέχους-φύλλου, φυλλόγραμμα				
stam-blad-diagram över skostorlekar:		$\begin{array}{r} 2 9 \\ 3 55789 \\ 4 1123 \end{array}$			
29, 35, 35, 37, 38, 39, 39, 41, 41, 42 och 43					

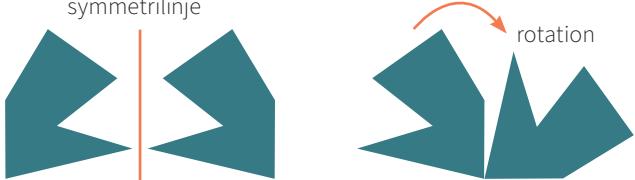
Termer för matematikundervisning

Sannolikhet		
sannolikhet	πιθανότητα	sannolikheten anges i procent, decimalform eller som ett bråk, sannolikheten för en viss händelse A betecknas $P(A)$ och utläses "P av A"
sannolikheten är ...	πιθανότητα είναι ...	sannolikheten att få krona när du singlar slant är: 50 % eller 0,5 eller 1/2 eller 1 på 2
utfall	δείγμα	utfallsrummet utgörs av alla möjliga utfall i ett sannolikhetsförsök
utfallsrum	δειγματικός χώρος	
slump, slumpmässig	τυχαίος, τυχαία, τυχαίο	i ett slumphörsök är varje enskilt utfall inte möjligt att förutsäga även om utfallsrummet är känt
slumpförsök	πιθανότητα συμβάντος	
slumptal	τυχαίος αριθμός	
singla slant	πέτα ένα νόμισμα	kasta ett mynt för att slumpmässigt få krona eller klave
frekvens	συχνότητα	en frekvenstabell visar hur många gånger varje utfall förekommer
frekvenstabell	πίνακας συχνοτήτων	
relativ frekvens	σχετική συχνότητα	frekvensen delat med antal observationer
avprickning	καταμέτρηση	när en markering görs för varje utfall
träddiagram	δενδροδιαγράμμα	diagram som med hjälp av förgreningar visar olika utfall och deras sannolikheter
multiplikations-principen	πολλαπλασιαστική αρχή	sannolikheten för ett slutresultat av flera på varandra följande försök får genom att sannolikheterna för varje delutfall multipliceras, vilket illustreras på en gren i träddiagrammet
fördelning	κατανομή	hur olika utfall distribueras över datamängden
likformig fördelning	ομοιόμορφη κατανομή	<u>antalet utfall för en viss händelse</u> <u>utfallsrummet</u>

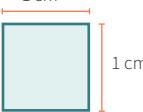
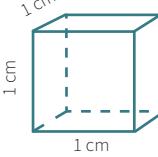
Termer för matematikundervisning

Kombinatorik		
kombinatorik	συνδυαστική	kombinatorik handlar om möjligheter att välja och ordna element i en mängd
mängd	σύνολο	en samling objekt, t.ex. en talmängd
element	στοιχείο	ett objekt i en mängd, t.ex. ett tal i en talmängd
kombination	συνδυασμός	när två eller fler element i samma eller olika mängder kombineras
additionsprincipen	η αρχή της πρόσθεσης	ger antal möjliga kombinationer när ett element väljs från antingen en <i>eller</i> en annan mängd, t.ex. på hur många sätt du kan välja <i>en rätt</i> från en meny med 5 kötträtter och 6 vegetariska rätter – det finns 11 olika möjligheter: $5 + 6 = 11$
multiplikations-principen	πολλαπλασιαστική αρχή	ger antalet möjliga kombinationer när flera val görs i följd efter varandra och ordningen spelar roll, t.ex. på hur många sätt du kan välja <i>en kombination av förrätt och varmrätt</i> från en meny med 5 förrätter och 6 varmrätter – det finns 30 olika möjligheter: $5 \cdot 6 = 30$
permutationer	μεταθέσεις	olika sätt som det går att ordna en följd av element, t.ex. det finns 6 permutationer av en mängd av tre olika objekt – personerna A, B och C kan ställa sig i kö på 6 olika sätt: $ABC; ACB; BAC; BCA; CAB; CBA$
fakultet	παραγοντικό	t.ex. 3-fakultet skrivs $3! = 1 \cdot 2 \cdot 3 = 6$
n-fakultet	παραγοντικό του n	$n!$ är produkten av de på varandra följande heltalen från 1 till n . $n! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n$
binomialkoefficient	διωνυμικός συντελεστής	tal av formen $\frac{n!}{k!(n-k)!}$ kan även skrivas $\binom{n}{k}$ och visar på hur många sätt som k element kan väljas ur en mängd med n element, t.ex. när 3 av 8 element ska väljas ut kan det ske på 56 olika sätt: $\binom{8}{3} = \frac{8!}{3! \cdot 5!} = 56$

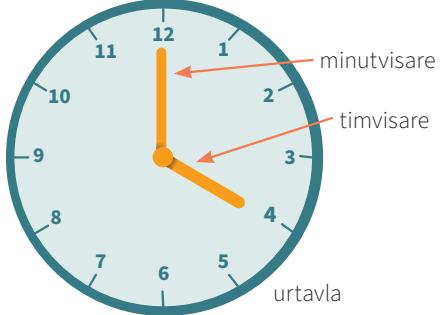
Termer för matematikundervisning

Skala och avbildning		
avbilda	χαρτογραφώ, απεικονίζω	
naturlig storlek	φυσικό μέγεθος	
skala	κλίμακα	t.ex. 1:10 000 eller 2:1 avbildningen:verkligheten
skalenlig	προσαρμογή σε κλίμακα	
förminskा	σμίκρυνση, σμικρύνω	när avbildningen är mindre, t.ex. 1:2
förstora	μεγεθύνση, μεγεθύνω	när avbildningen är större, t.ex. 2:1
karta	χάρτης	karta över Sverige
avstånd	απόσταση	
längd	μήκος	
bredd	πλάτος, εύρος	
höjd	ύψος	
djup	βάθος	
längdskala	κλίμακα μήκους	längdskala 3:1 innebär att alla längder avbildas 3 gånger så långa, alltså med en faktor 3
areaskala	κλίμακα επιφάνειας	om längdskalan är 3:1 så är areaskalan 9:1 eftersom både längd och bredd avbildas med en faktor 3 och $3 \cdot 3 = 9$
volymskala	κλίμακα όγκου, χωρική κλίμακα	om längdskalan är 3:1 så är volymskalan 27:1 eftersom längd, bredd och höjd avbildas med en faktor 3 och $3 \cdot 3 \cdot 3 = 27$
likformighet	ομοιομορφία	en skalenlig avbildning är likformig
kongruent	όμοιος, ταιριαστός	två figurer är kongruenta om de är identiska i form och storlek, de kan vara roterade eller speglade
rotation, vridning	περιστροφή, συστροφή	 symmetrilinje rotation
spegling	ανάκλαση	
symmetri	συμμετρία	
symmetrilinje	άξονας συμμετρίας	

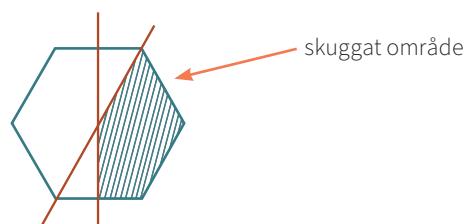
Termer för matematikundervisning

Mätning		
att mäta	μετρώ	
ett mått	μέτρο	
enhet	μονάδα	
jämföra	συγκρίνω	
längd	μήκος	mått på avståndet mellan två punkter, första dimensionen
längdenhet	μονάδα μέτρησης	t.ex. mm, cm, m, km, mil, tum, fot, aln
höjd	ύψος	ett vertikalt längdmått uppåt
djup	βάθος	ett vertikalt längdmått neråt
bredd	πλάτος, φάρδος	mått på avståndet mellan två punkter, andra dimensionen i planet
area	επιφάνεια	mått på en yta
areaenhet	μονάδα μέτρησης επιφάνειας	t.ex. cm^2 , m^2 , km^2
enhetskvadrat	μοναδιαίο τετράγωνο	
kvadratcentimeter	τετραγωνικό εκατοστό	
volym	όγκος	mått på storleken av en kropp
volymenhet	μονάδα μέτρησης όγκου	t.ex. mm^3 , cm^3 , m^3 och ml, cl, l
enhetskub	μοναδιαίος κύβος	
kubikcentimeter	κυβικό εκατοστό	
liter	λίτρο	vätskors volym mäts ofta i liter
vikt	βάρος	mått på hur tungt något är
viktenhet	μονάδα μέτρησης βάρους	t.ex. g, kg, ton
balans	ισορροπία, ισοζύγιο	lika mycket på båda sidor
kilogram, kilo	χιλιόγραμμο, κιλό	1 kilogram = 1000 gram

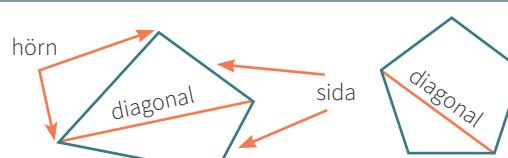
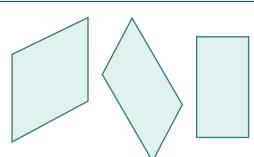
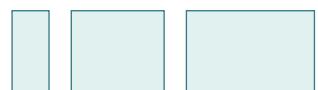
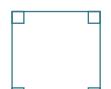
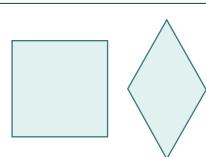
Termer för matematikundervisning

Tid		
tid	χρόνος	
sekund	δευτερόλεπτα	
minut	λεπτά	1 minut = 60 sekunder
timme	ώρα	1 timme = 60 minuter = 360 sekunder
dag och natt	ημέρα και νύχτα	
dygn	24 ώρες, ένα μερόνυχτο	ett dygn består av 24 timmar: en dag och en natt
vecka	εβδομάδα	en vecka består av sju dagar: måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag, lördag, söndag
månad	μήνας	ett år är 12 månader ett år är 52 veckor ett år är 365 dagar, ett skottår är 366 dagar
år	χρόνος, έτος	
skottår	δίσεκτος χρόνος δίσεκτος έτος	
decennium	δεκαετία	ett decennium är 10 år
sekel	αιώνας	ett sekel är 100 år
millenium, årtusende	χιλιετία	ett millennium är 1000 år
2000-talet	21ος αιώνας	kan uttalas tjughundratalet eller tvåtusentalet
klocka, ur	ρολόι	
urtavla	επιφάνεια ρολογιού, καντράν	
visare: timvisare, minutvisare, sekundvisare	δείκτες: ωροδείκτης, λεπτοδείκτης, δείκτης δευτερολέπτων	
klockan är ... fyra	η ώρα είναι ... τέσσερις	
... kvart över fyra	... τέσσερις και τέταρτο	04:15 eller 16:15
... halv fem	... τέσσερις και μισή	04:30 eller 16:30
... tjugo i fem	... πέντε πάρα είκοσι, τέσσερις και σαράντα	04:40 eller 16:40

Termer för matematikundervisning

Geometri		
punkt	σημείο	•
rät linje	ευθεία γραμμή	—
kurva	καμπύλη	en kurva kan vara rak eller böjd
sträcka	ευθύγραμмо тмήма	—→
ändpunkt	τελικό σημείο, άκρα (ευθύγραμμου τμήματος)	en sträcka har två ändpunkter
mittpunkt	κεντρικό σημείο, μέ	mittpunkten på en sträcka är precis i mitten
stråle	ημιευθεία	—→
parallella linjer	παράλληλες γραμμές	parallella linjer
skärningspunkt	σημείο τομής	
vinkelräta linjer	κάθετες ευθείες	vinkelräta linjer
mittpunktsnormal	μεσοκάθετος ευθύγραμμου τμήματος	
bisektris	διχοτόμος	en bisektris delar en vinkel mitt itu
plan yta	επίπεδη επιφάνεια	område i 2 dimensioner
rymd	τρισδιάστατος χώρος	område i 3 dimensioner
motstående sida	απέναντι πλευρά	sidor som är mitt emot varandra
närliggande sida	προσκείμενη πλευρά	sidor som är intill varandra
skuggat område	σκιασμένη περιοχή	
figur	σχήμα	2-dimensionellt geometriskt objekt
kropp	στερεά	3-dimensionellt geometriskt objekt

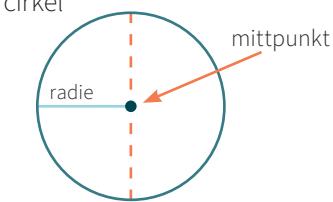
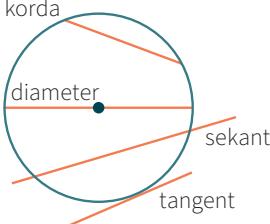
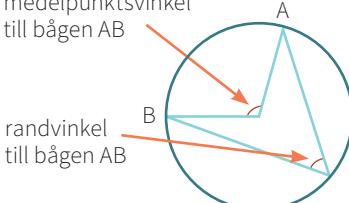
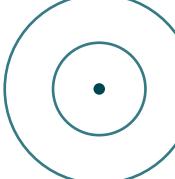
Termer för matematikundervisning

Geometri: polygoner		
polygon, månghörning	πολύγωνο	en figur med tre eller fler hörn
liksidig polygon, regelbunden polygon	κανονικό πολύγωνο (ισόπλευρο πολύγωνο)	en polygon med alla sidor lika långa och alla vinklar lika stora
omkrets (av polygon)	περίμετρος (ενός πολύγωνου)	mått på längden runt hela figuren
hörn	κορυφή	
sida (i en polygon)	πλευρές (σε ένα πολύγωνο)	
diagonal	διαγώνιος	
triangel	τρίγωνο	figur med tre hörn och tre sidor
fyrhörning	τετράπλευρο	figur med fyra hörn och fyra sidor
paralleltrapets	τραπέζιο, τραπεζοειδές	 fyrhörning med minst två parallella sidor
parallelogram	παραλληλόγραμμο	 fyrhörning med motstående sidor parallella
rektangel	ορθογώνιο παραλληλόγραμμο	 fyrhörning med fyra räta vinklar
kvadrat	τετράγωνο	 rektangel med alla sidor lika långa
romb	ρόμβος	 fyrhörning med motstående sidor parallella och lika långa
femhörning, pentagon	πεντάγωνο	
sexhörning, hexagon	εξάγωνο	

Termer för matematikundervisning

Geometri: vinklar och trianglar		
vinkel	γωνία	
vinkelben	πλευρές γωνίας	vinkelbens vinkel
vinkelspets	κορυφή	
grader	μοίρες	360 grader är ett helt varvs vridning, skrivs 360°
spetsig vinkel	οξεία γωνία	vinkel som är mindre än 90°
rät vinkel	ορθή γωνία	rät vinkel 90°
trubbig vinkel	αμβλεία γωνία	vinkel som är större än 90°
triangel	τρίγωνο	en polygon med tre sidor och tre vinklar
olksidig triangel	σκαληνό τρίγωνο	alla sidor olika långa, alla vinklar olika stora
liksidig triangel	ισόπλευρο τρίγωνο	alla sidor lika långa, alla vinklar lika stora
likbent triangel	ισοσκελές τρίγωνο	minst två sidor lika långa och två vinklar lika stora
yttervinkel	εξωτερική γωνία	yttervinkel
alternativvinklar	κατακορυφήν γωνίες, εναλλάξ γωνίες	A och A^1 är yttre alternativvinklar B och B^1 är inre alternativvinklar
rätvinklig triangel	ορθογώνιο τρίγωνο	
katet	κάθετες πλευρές	
hypotenusa	υποτείνουσα	
Pythagoras sats	Πυθαγόρειο θεώρημα	Pythagoras sats $a^2 + b^2 = c^2$ a och b är kateter, c är hypotenusa
höjd	ύψος	
bas	βάση	höjd bas

Termer för matematikundervisning

Geometri: cirklar		
cirkel	κύκλος	
mittpunkt, medelpunkt	κέντρο	
radie	ακτίνα	
rand	περιφέρεια	cirkelns ytterkant
omkrets (av cirkel)	περίμετρο του κύκλου	längden på cirkelns rand
cirkelbåge	τόξο	en del av cirkelns rand
cirkelområdets area	εμβαδό του κύκλου	arean på området inuti cirkeln
pi	πι	förhållandet mellan cirkelns omkrets och diameter: omkrets/diameter = $\pi \approx 3,14$
diameter	διάμετρος	
korda	χορδή	
sekant	τεμνούσα	
tangent	εφαπτομένη γραμμή	
tangeringspunkt	σημείο εφαπτομένης	den punkt som är gemensam för cirkelns rand och tangenten
halvcirkel	ημικύκλιο	
kvartscirkel	τεταρτημόριο κύκλου	
cirkelsegment	κυκλικό τμήμα	
cirkelsektor	κυκλικός τομέας	en del av en cirkel som begränsas av två radier och en cirkelbåge, t.ex. halvcirkel och kvartscirkel
medelpunktsvinkel	επίκεντρη γωνία	
randvinkel	εγγεγραμμένη γωνία	
koncentriska cirklar	ομόκεντροι κύκλοι	 <p>koncentriska cirklar har samma mittpunkt</p>

Termer för matematikundervisning

Geometri: kroppar		
kropp	στερεό	ett geometriskt område i 3 dimensioner
rätblock	ορθογώνιο μπλοκ, πρίσμα, κυβοειδές, ορθογώνιος, παραλληλεπίπεδο	
kub	κύβος	
tetraeder	τετράεδρο, τριγωνική πυραμίδα	
prisma	πρίσμα	
pyramid	πυραμίδα	
sidoya (sida)	πλευρική επιφάνεια	
basyta	βάση	
spets (topp)	κορυφή	
kant, sidokant	ακμή	
cylinder	κύλινδρος	
mantelyta	περιμέτρος βάσης	
klot, sfär	σφαίρα	
halvklot	ημισφαίριο	
kon	κώνος	

Termer för matematikundervisning

Problemlösning		
problemlösning	επίλυση προβλήματος	processen när ett problem ska lösas
lösning	λύση	det svar eller resultat som löser problemet
fullständig lösning	ολοκληρωμένη λύση	en fullständig lösning innehåller all information som behövs för att förstå lösningen
specifik lösning	συγκεκριμένη λύση	en specifik lösning löser ett specialfall av problemet, ofta en numerisk lösning
generell lösning	γενική λύση	en generell lösning anger hur problemet kan lösas på ett generellt plan, ofta i form av en algebraisk lösning
olösbar	άλυτο (πρόβλημα)	när problemet inte har någon lösning
strategier	στρατηγικές	sätt att angripa ett problem
gissa och prova	δοκιμή και πλάνη	
arbeta baklänges	αντίστροφη λύση προβλήματος	när problemet nystas upp bakifrån
skissa	σχεδιάζω	rita som stöd i problemlösningsprocessen
gör en tabell	σχεδιασμός ενός πίνακα	
skriv en ekvation	γράψε μια εξίσωση	
letat efter mönster	ψάξτε για μοτιίβα	en problemlösningsstrategi är att söka efter mönster, regelbundenheter och strukturer
samband	σχέση	matematik handlar ofta om att söka samband
koppla ihop	συνδέω	
diskutera	συζητώ	
arbeta parvis	διουλεύω σε ζευγάρια	
representationer	αναπαραστάσεις	synliga uttryck för eller beskrivningar av abstrakta matematiska objekt och samband
uttrycksformer	παραστάσεις, μορφές αναπαράστασης	t.ex. verbalt, grafiskt, algebraiskt, numeriskt
konkret material	χειροπιαστό υλικό	material som går att ta på och hantera med händerna
laborativa övningar	εργαστηριακές ασκήσεις	undersökande aktiviteter

Termer för matematikundervisning

Matematiska redskap		
penna	στυλό, μολύβι	
sudd (radergummi)	γόμα, σβήστρα	
linjal	χάρακας	
passare	διαβήτης	
gradskiva	μοιρογνωμόνιο	
måttband	μεζούρα, μέτρο	
miniräknare	αριθμομηχανή	
termometer	θερμόμετρο	
balansvåg	ζυγαριά, ζυγός	
tärning	ζάρι (ζάρια: πληθυντικός)	
enhetskuber	κυβάκια αρίθμησης	
tiobasmaterial	βασικά κυβάκια	
geobräde	γεωπίνακας	
tangram	τάνγκραμ	 ett tangram är en kvadrat som delas i sju olika polygoner
tallinje	αριθμογραμή	
öppen tallinje, tom tallinje	ανοιχτή γραμμή, άδεια αριθμογραμή	

Termer för matematikundervisning

Programmering		
dator	ηλεκτρονικός υπολογιστής	en maskin som följer givna instruktioner för att bearbeta data
datalogiskt tänkande	υπολογιστική σκέψη	att kunna tänka logiskt och stegvis, samt att kunna skapa, felsöka och bearbeta programkod
programmering	προγραμματισμός	att ordna instruktioner i en sekvens för att kunna utföra en bestämd procedur
program	πρόγραμμα, εφαρμογή	en sekvens av instruktioner som styr en dator
stegvisa instruktioner	βήμα προς βήμα οδηγίες	otvetydiga instruktioner i små steg
algoritm	αλγόριθμος	en detaljerad beskrivning av en procedur i form av stegvisa instruktioner
kod	κώδικας	en algoritm som har skrivits i ett programspråk
pseudokod	ψευδοκώδικας	en verbal beskrivning av en algoritm
analog programmering	αναλογικός προγραμματισμός	programmering utan dator, t.ex. att ge varandra stegvisa instruktioner
block-programmering	προγραμματισμός με χρήση μπλοκ	programmering i visuella miljöer som använder block, t.ex. Scratch
textprogrammering	προγραμματισμός με γλώσσα προγραμματισμού	programmering med textbaserade programspråk, t.ex. Python och Javascript
kodning	κωδικοποίηση	att skriva instruktioner i ett visst programspråk
kör	εκτελώ	order till datorn att utföra vad som står i programmet, kallas även "exekvera"
variabel	μεταβλητή	en namngiven plats (referens) i datorns minne för att spara data (värdet) i form av exempelvis tal, ord eller bilder
lista	λίστα	en samling av sparade värden
operator	τελεστής	en symbol som arbetar med två värden
loop	βρόχος, λούπα	när en sekvens av instruktioner upprepas, för att visa när och hur länge sekvensen upprepas används kommandot <i>for</i> eller <i>while</i>
sats	εντολή, δομή	en minsta enhet i datorspråket
villkorssats (om ... då ...)	διακλάδωση υπό συνθήκη (αν ... τότε)	när ett villkor anges för att en instruktion ska utföras
felsökning	εντοπισμός σφαλμάτων	att finna fel i programmet och rätta till dessa, kallas även att "avlusा"
modifiera	τροποποιώ	att ändra, anpassa eller förbättra kod